

KẾT LUẬN THANH TRA

Việc quản lý, sử dụng đất trồng lúa trên địa bàn huyện Bình Lục

Thực hiện Quyết định số 259/QĐ-STN&MT ngày 19 tháng 8 năm 2020 của Giám đốc sở Tài nguyên và Môi trường về việc Thanh tra công tác quản lý, sử dụng đất lúa trên địa bàn tỉnh Hà Nam giai đoạn 2016 đến 2020;

Xét Báo cáo kết quả thanh tra ngày 26/02/2021 của Đoàn thanh tra. Sở Tài nguyên và Môi trường kết luận như sau:

I. TÌNH HÌNH CHUNG

Bình Lục là huyện đồng bằng chiêm trũng, nằm ở phía Đông Nam của tỉnh Hà Nam. Tổng số đơn vị hành chính trên địa bàn huyện gồm 1 thị trấn và 16 xã, với diện tích tự nhiên là 14.421,4 ha, trong đó diện tích đất trồng lúa 7807,9 ha, chiếm 54,1 % diện tích tự nhiên. Kinh tế trong huyện chủ yếu là sản xuất nông nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và thương mại, dịch vụ...

II. KẾT QUẢ KIỂM TRA, XÁC MINH

1. Việc lập, thực hiện quy định về quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất

UBND huyện Bình Lục đã lập điều chỉnh quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 và được Ủy ban nhân dân tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 1749/QĐ-UBND ngày 28/9/2018 v/v phê duyệt điều chỉnh quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 của huyện Bình Lục trong đó diện tích đất lúa theo quy hoạch được phê duyệt: 7.598 ha, chiếm 52,69% tổng diện tích đất tự nhiên.

Căn cứ vào Quy hoạch điều chỉnh sử dụng đất giai đoạn 2016-2020 đã được phê duyệt; UBND huyện đã thực hiện công bố, công khai quy hoạch, điều chỉnh quy hoạch trên cổng thông tin điện tử của UBND huyện theo quy định của Luật đất đai. Việc công bố công khai được thực hiện theo đúng quy định và thực hiện trong suốt thời kỳ quy hoạch sử dụng đất.

2. Việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa và chuyển mục đích sử dụng đất trồng lúa

a) Việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa:

UBND huyện Bình Lục đã thực hiện Kế hoạch số 1876/KH-UBND ngày 28/6/2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Nam về chuyển đổi cơ cấu cây trồng và nuôi trồng thủy sản trên đất trồng lúa tỉnh Hà Nam giai đoạn 2019-2020, định hướng đến năm 2025.

UBND huyện Bình Lục đã xây dựng Kế hoạch số 109/KH-UBND ngày 17/9/2019 về chuyển đổi cơ cấu cây trồng và nuôi trồng thủy sản trên đất trồng lúa huyện Bình Lục giai đoạn 2019-2020 và tổ chức triển khai cho các xã tiến hành thực

hiện. Các xã đã xây dựng kế hoạch chuyển đổi cơ cấu cây trồng và nuôi trồng thủy sản trên đất trồng lúa giai đoạn 2019-2020 gửi UBND huyện và triển khai tới các thôn, xóm, vận động nhân dân thực hiện thủ tục làm đơn đăng ký chuyển đổi.

UBND huyện Bình Lục đã chỉ đạo cơ quan chuyên môn phối hợp với Chi cục Trồng trọt Sở Nông nghiệp & PTNT tổ chức trao đổi kinh nghiệm tại các tỉnh khác để tổ chức tốt việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng và nuôi trồng thủy sản trên đất trồng lúa

Giai đoạn 2019-2020 huyện Bình Lục đăng ký chuyển đổi 308 ha đất lúa sang trồng cây ăn quả; 470,99 ha đất lúa sang trồng lúa kết hợp với nuôi trồng thủy sản.

Kết quả đến nay đã chuyển đổi 91,3 ha đất lúa sang trồng cây ăn quả đạt 24% KH; đất lúa sang trồng lúa kết hợp với nuôi trồng thủy sản diện tích 119,05 ha đạt 25,2% KH. Diện tích còn lại các xã đang tiếp tục thực hiện.

Đối với việc thực hiện Quyết định số 34/2019/QĐ-UBND ngày 4/9/2019 của UBND tỉnh Hà Nam về việc Ban hành Quy định trách nhiệm của các cấp, các ngành về quản lý đất đai, giải quyết các thủ tục chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa tỉnh Hà Nam giai đoạn 2019-2020, định hướng đến năm 2025, UBND huyện Bình Lục đã chỉ đạo các cơ quan chuyên môn của huyện thực hiện cụ thể:

- Hướng dẫn các xã thực hiện thủ tục chuyển đổi theo quy trình các bước và hướng dẫn 545/SNN-TTR&BVTV của Sở Nông nghiệp & PTNT Hà Nam ngày 8/8/2019.

- Phối hợp với Chi cục Trồng trọt tổ chức tập huấn, hướng dẫn triển khai thực hiện kế hoạch chuyển đổi cho cán bộ địa chính, lãnh đạo UBND các xã, thị trấn, giám đốc các HTXDVNN và một số hộ tham gia chuyển đổi tại xã An Ninh.

- Thường xuyên phối hợp với cơ quan có liên quan tổ chức kiểm tra tiến độ thực hiện chuyển đổi, nhắc nhở, phát hiện, ngăn chặn các vi phạm về đất đai trong quá trình chuyển đổi. Đến nay trên những diện tích đã thực hiện chuyển đổi chưa phát hiện vi phạm.

- Thường xuyên tổng hợp kết quả thực hiện chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa báo cáo tỉnh, huyện.

Việc điều chỉnh Kế hoạch sử dụng đất hàng năm trong việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa trong giai đoạn 2016-2020 địa bàn huyện Bình Lục không thực hiện do đã xác định được nhu cầu thực tế tương đối cụ thể đảm bảo quy hoạch đề ra. Việc xác định cụ thể diện tích, ranh giới đất trồng lúa trên bản đồ địa chính và ngoài thực địa theo quy hoạch đến nay chưa được thực hiện theo quy định của Luật Đất đai lý do còn có những vướng mắc về kinh phí nên chưa được thực hiện.

Việc tổ chức công bố công khai và quản lý kế hoạch sử dụng đất trồng lúa của địa phương đã được xét duyệt đã đảm bảo theo đúng quy định để các địa phương tổ chức thực hiện xác định ranh giới, lập bản đồ diện tích đất trồng lúa, vùng đất chuyên trồng lúa nước có năng suất, chất lượng cao đang được triển khai thực hiện.

b. Việc thu hồi đất giao đất, cho thuê đất trên diện tích đất trồng lúa

Tổng diện tích đất UBND huyện đã thực hiện trình tự, thủ tục thu hồi để thực hiện các Dự án đầu tư quyền sử dụng đất nhỏ lẻ, xen kẹt trong khu dân cư, cho thuê

đất để thực hiện các mục đích khác là 937.505m², Trong đó: Thu hồi đối với diện tích đất trồng lúa là 711.028m².

3. Việc thực hiện quy định về đăng ký đất đai, cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất

Việc tổ chức thực hiện đăng ký, cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất lần đầu, gia hạn đối trường hợp sử dụng đất trồng lúa đã hết thời hạn sử dụng được Chi nhánh Văn phòng đăng ký đất đai thực hiện theo đúng trình tự, thời gian quy định. Kết quả cụ thể như sau:

*** Kết quả cấp GCN QSDĐ lần đầu:**

- Tổng số hồ sơ đã tiếp nhận: 616 hồ sơ;
- Số hồ sơ đã giải quyết xong: 616 hồ sơ.

*** Kết quả gia hạn sử dụng đất trồng lúa khi đã hết thời hạn:**

- Tổng số hồ sơ tiếp nhận: 14 hồ sơ;
- Số hồ sơ đã giải quyết xong: 14 hồ sơ.

Từ năm 2016 đến nay, địa bàn huyện Bình Lục không có các trường hợp đã cấp hoặc đã in nhưng chưa trao Giấy chứng nhận cho người dân.

4. Việc tính, thu nghĩa vụ tài chính về đất đai:

Theo kết quả rà soát giai đoạn từ năm 2016 đến nay, UBND huyện Bình Lục chưa nhận được hồ sơ xin giao đất, cho thuê đất trồng lúa của hộ gia đình cá nhân để thực hiện các dự án, do đó UBND huyện chưa ban hành quyết định giao đất, cho thuê đất chuyên trồng lúa nước cho hộ gia đình, cá nhân.

Theo quy định tại Quyết định số 55/2019/QĐ-UBND ngày 31/12/2019 của UBND tỉnh Hà Nam về việc thu nộp, quản lý, sử dụng kinh phí bảo vệ, phát triển đất trồng lúa khi chuyển mục đích đất chuyên trồng lúa nước sang đất phi nông nghiệp; Mức thu tiền bảo vệ phát triển đất trồng lúa được tính theo quy định. Tuy nhiên đối với việc thu tiền bảo vệ phát triển đất trồng lúa của các Dự án tái định cư khi thực hiện việc thu hồi đất, giao đất còn chậm và là do nguồn vốn của địa phương cũng như Nhà nước chưa kịp thời. Kết quả thu nộp số tiền bảo vệ đất lúa khi thu hồi cụ thể: số tiền phải nộp là 11.254.830.000 đồng, số tiền đã thu nộp là 10.687.780.000 đồng, còn số tiền chưa nộp 567.050.000 đồng.

Giai đoạn từ năm 2016 đến nay, UBND huyện Bình Lục chưa ban hành quyết định giao đất, cho thuê đất trồng lúa đối với hộ gia đình cá nhân để thực hiện các dự án nên việc xác định tiền bảo vệ, phát triển đất trồng lúa phải nộp của người được nhà nước giao đất, cho thuê đất không thực hiện.

5. Việc thanh tra, kiểm tra, trách nhiệm của Chủ tịch UBND cấp xã trong quản lý đất đai, giải quyết các thủ tục trong chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa, việc xử lý trách nhiệm các cá nhân tập thể do không kịp thời phát hiện ngăn chặn vi phạm pháp luật đất đai

Từ năm 2016 đến nay, UBND huyện Bình Lục đã triển khai thanh tra việc quản lý, sử dụng đất đai tại UBND xã Mỹ Thọ và UBND xã Đồn Xá và có các Kết luận sau: Kết luận số 23/KL-TTr ngày 19/12/2016 V/v Thanh tra công tác quản lý, sử dụng Đất đai tại UBND xã Mỹ Thọ và Kết luận số 23/KL-TTr ngày 19/12/2016 V/v

Thanh tra công tác quản lý, sử dụng đất đai tại UBND xã Đồn Xá. Từ đó chỉ ra những vi phạm, tồn tại và yêu cầu UBND xã Mỹ Thọ, Đồn Xá thực hiện.

Đến nay, UBND xã Mỹ Thọ, UBND xã Đồn Xá đã thực hiện các Kết luận sau thanh tra và đã tổ chức kiểm điểm rút kinh nghiệm đối tập thể UBND, cá nhân các đồng chí có liên quan đến tồn tại hạn chế trong công tác quản lý sử dụng đất, đồng thời khắc phục những tồn tại theo Kết luận của UBND huyện Bình Lục.

III. NHẬN XÉT, KẾT LUẬN

1. Ưu điểm

- UBND huyện Bình Lục đã thực hiện lập và điều chỉnh quy hoạch sử dụng đất đến năm 2020 (được UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 1749/QĐ-UBND ngày 28/9/2018) theo đúng quy định của Luật Đất đai năm 2013 và Nghị định số 43/2014/NĐ-CP đã tạo cơ sở pháp lý để thực hiện việc giao đất, cho thuê đất phục vụ phát triển Kinh tế - Xã hội của địa phương.

- Việc công khai quy hoạch đã được UBND huyện thực hiện (*công khai trên cổng thông tin điện tử của huyện*) để người dân và doanh nghiệp nắm bắt được thông tin từ đó có kế hoạch lập dự án sử dụng đất phục vụ hoạt động sản xuất.

- Việc quản lý, bảo vệ đất trồng lúa UBND huyện đã chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền từ huyện đến cơ sở, góp phần ngăn chặn, phát hiện và xử lý dứt điểm các vi phạm trong quản lý, sử dụng đất lúa.

- Việc thu tiền bảo vệ đất trồng lúa khi chuyển đổi đất lúa sang đất phi nông nghiệp khác đã được UBND huyện thực hiện (*đã thu được 10.687.780.000 đồng/11.254.830.000 đồng, đạt 94,96%*).

- Công tác thanh tra, kiểm tra đã được UBND huyện thực hiện (*thanh tra 02 xã gồm: Mỹ Thọ và Đồn Xá*) qua đó đã góp phần chấn chỉnh quản lý, sử dụng đất theo quy định pháp luật.

2. Nhược điểm

Bên cạnh những kết quả đã đạt được công tác quản lý, bảo vệ đất trồng lúa trên địa bàn huyện Bình Lục còn một số hạn chế cụ thể như sau:

- Chưa thực hiện việc xác định cụ thể diện tích, ranh giới đất trồng lúa theo quy định của Luật Đất đai.

- Đất dành cho sản xuất nông nghiệp giảm do đã thu hồi để thực hiện các dự án, người dân trực tiếp sản xuất nông nghiệp phải tự tìm kiếm công việc mới để ổn định đời sống;

- Tình trạng lấn chiếm đất, sử dụng đất nông nghiệp không đúng mục đích vẫn còn diễn ra ở một số nơi trên địa bàn.

- Việc thu tiền bảo vệ đất trồng lúa khi thu hồi chưa kịp thời vẫn còn tình trạng đã thu hồi đất nhưng vẫn còn nợ chưa nộp tiền tiền bảo vệ đất trồng lúa đã tiến hành giao đất.

- Công tác thanh tra, kiểm tra việc sử dụng đất trên địa bàn huyện chưa thường xuyên vẫn còn tình trạng đối với một số xã buông lỏng quản lý để tình trạng lấn chiếm đất, sử dụng đất nông nghiệp không đúng mục đích. Chưa kịp thời xem xét giải quyết đối với những thông tin nhân dân phản ánh qua đường dây nóng về tình

trạng sử dụng, lấn chiếm đất thay đổi mục đích sử dụng đất (*thông tin phản ánh của nhân dân thôn Tiêu Hạ, xã Tiêu Động*)

IV. BIỆN PHÁP XỬ LÝ

Đề nghị UBND huyện Bình Lục:

- Chỉ đạo các phòng chức năng của huyện thực hiện hoặc tham mưu UBND huyện tổ chức thực hiện:

+ Khẩn trương xử lý dứt điểm các tồn tại tại các Kết luận của UBND huyện đã thanh tra đối với các xã, thị trấn đặc biệt đối với tình trạng lấn chiếm đất, sử dụng đất nông nghiệp không đúng mục đích.

+ Tập trung đôn đốc việc thu tiền bảo vệ phát triển đất trồng lúa của các Dự án tái định cư khi thực hiện việc thu hồi đất, giao đất.

+ Tăng cường công tác thanh, kiểm tra việc quản lý, sử dụng đất theo quy hoạch, nhất là khu vực chuyển mục đích sử dụng; xử lý nghiêm và kịp thời đối với các trường hợp đã được giao đất, cho thuê đất nhưng không sử dụng hoặc sử dụng không đúng mục đích. Lập bản đồ phân hạng đất lúa để tăng cường hơn nữa việc bảo vệ các khu vực đất trồng lúa có hiệu quả cao.

- Chỉ đạo UBND các xã trên địa bàn huyện:

+ Tăng cường công tác quản lý nhà nước về đất đai, chú trọng bảo vệ, phát triển đất trồng lúa; khuyến khích cải tạo đất khác thành đất trồng lúa để bổ sung diện tích đất lúa bị mất tại địa phương; giữ ổn định và mở rộng diện tích đất trồng lúa.

+ Chủ động rà soát, xử lý hoặc trình xử lý dứt điểm tình trạng một số hộ gia đình tự ý xây dựng nhà ở trên đất trồng lúa.

Giao đoàn thanh tra công bố Kết luận thanh tra, Thanh tra sở đôn đốc việc thực hiện kết luận thanh tra theo quy định./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (b/c);
- Thanh tra tỉnh;
- UBND huyện Bình Lục (để t/h);
- Lưu: VT, TTr, HS.

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Văn Hảo